

NEDELINIS LAIKRASZTIS
"LIETUVA"
Iszina Koszna Sajeta Chicago, Illinois.
IN SZTUOJA
ANT METU AMERIKOJE..... \$2.00.
IN UŽMARIA..... \$3.00.

Preke Apgarsinimui:
Wiena eljuje wienai karta..... 15c.
Wiena eljuje wienai mėnesio..... 25c.
Wiena colis ant mėnesio..... \$2.00.
Wiena colis ant metu..... \$10.00.

ADRESAS TOKS:
"Lietuva" Publishing Co.
567 West 18th Street, CHICAGO, ILL.

Degromutu su pinigais ir (Money Order)
VADRESAS SZYSZ
ST. ROKOSZ, LITUVOS
567 West 18th Street, CHICAGO, ILL.
Spaustuve "Lietuva" spausdinti
konstitucijas, Tiekimas ir t.
LITERATUR

Vilnius Valst. Universitetas
MOKSLINE BIBLIOTEKA
Inv. Nr. 954342

LIETUVA

Nr. 1.

1892 Chicagos, Ill. Subata diena 10 Grudzio (December) 1892 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas 1.

Chicago, 10 Grudzio, 1892.

Brolei wiengenczei!
Žinoma wisiems gerai, kad Chicago apsigewena pusetinas burelis lietuviu, skaito, keleta draugiszcziu, stato lietuviszka Bažnici, kurio galetume wisi susirinktie pagarbintie Sutwertoja prigmotokalbo. Isz to matit galima, kad lietuwej Chicagos kruta dwasiszku ir neapsileidže kitais miestais Amerikos.

Žinoma teipogi, kaip sunku suprastie ir susiwinieti terp suwes per didumiai miesto Chicago. Wienam sukitu pasimatis usztrunka pora adinu iki pas wiens kita atwiskti.

Patemija priežastis, kurios truko do mums susiwinijima ir darbus lietuviestis wisuose dalikuose. Del palengwinimo, susipažinimo ir iszreiszkimo sawo mislu, atradome labai reikalingu iszduotie liakraszti lietuviszka, kuris ateiti mums in pagialba wisuose dwasiszkuose ir medegiszkuose dalikuose.

Wiengenczei, suprasitai pats be musu eiskinimu kiek gali gerro padarytie mums liakrasztis: 1) Rengeme statite bažnicę, namus Diewo, trokszdami padiditie skaitlu musu parapijos, apgarsiname liakraszti, apskelbeme ir iszreiszkimo dailikiu nepodidamis reikalinguma ir swarbuma sawo reikalu placezi aprasztu, idant kiekwemas suprastu, o suprates ne tik misle, szirdže, ale ir darbu paremtu. 2) Draugiste noredama padaritie kokia zabowa, per liakraszti gali greit susijudite ir suszaktie sawo brolus del paremimo,

Wienu žodžiu, ka tik pamislj wisur gali pasinaudotie per lietuviszka liakraszti. Lietuviszkas liakraszti uždetas per akcjonariuszus, ne mislja trauktie asabiszka nauda, uždejom "Lietuva" idant gaiwint lietuviszka dwasia, keltu lietuviszka kalba, wienetu pakrikusis lietuvinikus in wieni twirta ryszy, kuris jau užmegstas per "Wienye Lietuwniku" dirbtu del gero tewines ne pajsant no nuomoniu nepažvelgu.

Laikraszts musu nemislijia usininet propaganda prieszinga szenenjiszki dwasei ir bažnici, mes turime daug darbu ne tik atliktu, ale da wisi nepradet, už tai imkimesi dirbt ta, kas ira reikaliniagiusiu del musu.

Mateote kaip waiotja musu brolei tewine po jungu szauronio snako (maskolaus), kuris nor nums iszpleszt priginta kalba, ždraustie numus raszitie, skaititie lant mes tamseis pasilikumte, o tamseis gali padaritie ka nori, uoma wisiem mieris maskolaus: nukit wisius lietuvius ruskoska pos per uždraudima lieviszku liakraszciu, o paskui be jokio sunkumo pawerstie in staczetekius.

Brolei! jai turitie meile prie Szw. Tikeimo katalikiszko ir pri-gimtos kalbos, tai suprate remste lietuviszku raszstas, o rengi mi gaiwistei ir nžluikisi!

Prišiurekime swetin tauzezeni kaip jejai elgesi terp sawes, imkine paweiksla nog ju, o geriaus pamatisime sawo klatas. Imkime už paweiksla Czeks, teipgi maža auta, kur iawargita sawo tewine paliko Europo. Czekai

Chicago turi 3 dienius lakraszcius: Svornost, Chicagske Listy ir Denni Glasatel, o nedeliniai, kwaraba gywa, o tik jejai užsilaike, Delta, kad czekai supranta daugau už mus, jejai iszmeno, kad tik per lakraszti gali žmogus apsiszwieszie ir sawo buwi pagerite.

Didela teisibe tame jejai turi, jeigu czel ai daugue skaito už lietuviu ir lenkus, už tai ir mokitesni, o kurie mokitesni tien legliu uždirpt duona ir turto dastotie, idant ant senatves rektori baladotis po swetimus kampus. Czekai wienintelei per lakraszcius ir politika szios žemes datire teip daug gero, kad žmogus net nusidiwji. Kur eisi ar žigune (paczta), suda, kroma ar dirbtuwe, rasi czeka užimanti newat laži geras wietas. O per kia tie žmones to dastire? per moksla—tai ira: per skaitima naudingu liakraszciu ir knigu.

Už tai, brolei, ne snuškime, kelkimes isz to amžino miego, imkimes prie skaitimo liakraszciu ir knigu, mokikime wiens kita, giwenkime broliško meile, wienyebe, ryszkimes wisi in wieni broliška muzga, mžiurekime ant nuomoniu ir pažwelgu, ale eikime wisi wieni mieriu, turekime tik wieni mili prie sawes: wienyebe, moksla, ir tewine, tada neturasiem waidu

terp sawo szwientoniu silom sulauksimse geresnio buwo.

Pirmutinis apwaiksciomais
TAUTIZI, SZWENCIU.
Chicago.

Chicagos 24 diena lapkričio ketverge 8 adina wakaro kuopu L. M. D. apwaiksciojo diena mirimo S. Daukanto, buwusio Wilnius universiteto pilophijos Magistro. Nežurint ant salto oro, susirinko pusetinas burielis lietuviu in Hale p. Szymkiewicza 811 S. Halsted ul. Ant wirziniu buwo iszrinktas J. Šimkiewiczia, kuris atidare susirinkima, paswejkidams susirinkus meilingais žodžies ir uszprases ant kalbu p. Braczu Masioni ir kitus

P. Masionis apipasakojo giwima S. Daukanto ir del ko mias turimia garbinti musu didwirius P. Kazlauskas ape naujelenkius ir gražuma musu kalbos.

P. Szymkewicze ir Pacewieze ape didwirius lietuwo.

Akiweusia kaiba hajke p. Bra-culis, kuri szejp skamba.

Wiengenczei! žinoma mums, kad daugelis isz musu brolu mazai ka žino ape sawo tautu. Neyra diwo muns, ilgus amžius giminės wiso swieto skujite mus už sloweniską wejsla; tik paskutinemia amžiaja lietuwej augszto mokslu, atidare akis wisan apswietam swietui. Datyre jejai, jog lietuwej ney jokia szaka sloweniskos tautos.

Lietuwei yr tauta seniusene už wisan Europiszcas tautas.

Tij, iš kuris istorija swieto, galima datiriu, jog musu pra-prabiori, atkelawo isz gilumos Azijos stovi, ~ 1000 metu pries ugžimima Krystaus, kada ne wokieti, slawenu ir kitu tautu istorija neminawoja. Musu tauta tu-roje butie kada skaitlinga ir galimaga; kajp jau sakiau, atkelawo isz widurines Azijos, kur wisos di-

dziausios ir prakilniausios tautos: Svornost, Chicagske Listy ir Denni Glasatel, o nedeliniai, kwaraba gywa, o tik jejai užsilaike, Delta, kad czekai supranta daugau už mus, jejai iszmeno, kad tik per lakraszti gali žmogus apsiszwieszie ir sawo buwi pagerite.

Didela teisibe tame jejai turi, jeigu czel ai daugue skaito už lietuviu ir artimiausia Sanskrityszkaj kalba, už ka newienias mokytas lingwistas ne priesztarauja. Mažu ne wienas isz jus užklaus, kokiu budu atwiko musu prosene isz teip tolomis szaljes net pas Baltases marias?. Seneusise amžiuose, kada wisos tautos per prasiplatinima žmogios yresi tolin, jeszkodamos geresnio buwo; tanki turejo už buwi karati; prasozusi tauta tape pawarguota, arbta ture praszialitie in žiemiu wakarus, kur dideli photaj žemes su girioms buwo neapgiwentu arba wisi mažaj. Tos paczios iszligos patiko ir musu tauta; ne wieni karta kruwinosia karesis praloszusi trauke in žiemiu wakarus idant buwi ir luosibia užlajkit. Galima dasimisliute, jog ilgus hajkus karaudami ir jeszkodami musu praboczej luosibes, atrod net pas Baltases mares, kur dabartes apsigewenta.

Kelonja sawo lietuwej pažeskliuojamais ženkliu. Gausus keleta szyntu metu pries Krystu, jan nog to hajko atrandame istoriora daug wardu, kurie ženkliu, kad žmogistos tos užiminejo auksztas wietas prie ciesoriaus, o tejgi daugelis tirinejo augsztus mokslus tos gadines.

Iz wieniwardu paneszeuses in lietuviszka Žalmokslis (psikologas mokslas duszios).

Kiek wienam apszwestam žmoguj žinomas pilozopas Sokratas, prie jojo smertinio dekreto atrandamia keleta tikru lietuviszku wardu, kajp taj Miletas ir kitu.

Bulgario, Karpatuosis da ir szenden atrandam sonowes liekanu isz lietuviniku kelones in szendiszka Lietuva; atrandama akmenis su paraszais, pawejkais žirgo ir wajko paraszai tie ludija, kad sonowes gudines mes turejomia Ruteniszkas literas, tejgi daugelis wardu upiu, žeru, kahu, kur apsigeweno lietuwej, kelaudami ludija kelona musu praprabaczu.

Dabar matome, brolej, isz kur musu tauta paejua, jog nesiwadi-tume swawenajs, arbta ne listume po sparnu kitu tautu. Darter noretumia žinotia siek tiek ir ape istorija jau apsigewenusis lietuviu, kuria parasz S. Daukantas, kurio warda szendien susirinkomia atmintie.

Szendien mes, Brolej, susirinkom, idant atiduoje garbia S. D. idant usimoketume už neiszpata-kita skarba, kury szis garbingas diwyrys usipelne per sawo gywenima.

Neužmirskei, wiengenczei! žinoma mums, kad S. Daukantas ira swarbiuski mokieszkius musu rasztkinai; daug buwo lietuviu rasztkiniku su dideleis talentais, ale jejai ne rese prigimto kalbo, tarnawo lepkams, už tai mes lietuwej didelewertes nepriduodame, sakau lie-tuviszku rasztkiniku ir poetu teip daug Lietuwa pagimde, kad jojai

wili buu raszia lietuviszka kalbo, turiu literatura (raszawa) bu-

tutu po langes pakelia, mes butu-

učtovaje augszciau už kitas

tautas, ale nelaimie, kad tie rasz-

tkinai netikej, kad Lietuwa pri-

spusta medigiszka ir dwasiszka

pažekis, užtai jejai sawo talentus

auflave lenkus, su kureis buwo

subzrowia. Lenkija gawo nog

Lietuvos didžiausia paszelpa sawo

literatu, lietuviu sutwera len-

kuos juju raszawa, kurie szenden

teko pucias. Kaip muma szirdi

soda, kad isz tokio didelo skait-

lasmusu didwiru turimia tik ke-

let, o swarbiausies isz juju wisu

S. Daukantas. Ar tai newertas

gudunes lietuviu szis garsu sras-

zines; ar atsira nora wienai

tzadis, kuri nesusijudinte ir lu-

po, kurios neisztartu: Lai gi-

wuja S. Daukantas! wias susi-

rinimas trisik atkartojo Hura!!!

ant apwaiksciojamas pasibaige.

Razbainikai Lenkijo pradeda

kas sik tankiai uszpuldint ant dvaru. Neperseini 6 Lapkričio po 12 ad. nakti per langa inszokos kelatas razbainiku in namus p. Beldskio, loeninko dvaro Wangry Petrkowskos redybos. Wienas isz razbainiku, pagriebias szaudykla isz pagalwiu, pristatias

prie kritis, liepe tiliet, o kiti apjesczkoj wisi namus, paeme kas jems patiko ir prapule be

pedaskio. Ponas B. rokuoja skriauduo ant 800 rub. Policiajyr persilpnia priesztuos iszskadarius.

Berlinas.

27 Lapkr. subato widury die-

nos ant pasiustinio bankos

Dresdenstrase ateme 114,000

markiu, kureis ture prie sawes.

Wagis pagab.

PETERBURGAS. Apicieras Že-

revkowas, kuris užmusei Ilowai-

ski isz rewolwerio prieszt poje-

dynka, tape apsuditas ant 10 me-

tu katargas, o paskui ant amžinimo

atligdavo kelone daugeu pekszt-

Tai yra kampas žemes ka-

nuotas, mažai apgyventas be ho-

telu ir užeigu tam tikru, tik kur

nekur klosztoriu kelaunaki gale-

jo pasilset ir pasidruty.

Daugeli karei-

vit

međiołek apaturejo didele nejai-

me. Truko jo szandike ir sutrupi-

no jam ranka.

CIESORIUS Wokietijos Wilhel-

mas ant parodos in Chicaga at-

sius wokiszka orkestra, kuri

1893 m. laike parodos grajus mums

wokiszku marszus.

Girdet, kad tas orkestras bus

surinktas isz geriausiu muzikantu

ir apszwestu žmoniu.

Australija.

Melbourne. 24 Lapkr. Haw-

torne wieno isz dalu miesto Mel-

**The Lithuanian Weekly
“Lietuva”**

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Execute all kind of Job Printing
and translating in all modern lan-
guages. Subscription \$2.00.

All communications must be addressed.
“Lietuva” Publishing Co.,
567 W. 18th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Canal 78.

**Nedelinis Laikrasztis
LIETUVA”**

Iszina kožna Subata Chicago, Ill.
KASZTUOJA:
ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARIA.....\$3.00

Rankraszezi (korespondencijos)
ir laiszkai turi butie adres-
woti ant szio ADRESO:

“Lietuva” Publishing Co.
567 West 18-th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pinigai turi butie siusti per
MONEY ORDER arba per banka
ANT RANKU.

ST. ROKOSZ,
567 West 18-th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telefonas: Canal 78

Rankraszel (Korespondencijos) atsiusti
nog musu wiengenciu ne bus sug razyt.

CHICAGAS, 10 Gruodžio, 1892.

In Lietuwiskus Rasztinikus.

Guodotini Tewinainei!

Matidami priespada musu gi-
mines per swetimtamcius, tam-
suma musu brolu, ipacz tokiose
wietose, kur pusetas skaitlus
lituiu apsigywena, atrandame
naudingu iszduot laikraszti po-
wardu „Lietuva”, kuris gaiwin-
tu dwase musu tewininiu, skelbtu
mokslu, gintu ir skirtu musu kal-
ba ir tauta nog swetimu.

Už tai meldžeme wisu Lietu-
wius, kurie dirba ant lietuvisku
dirwu ateitie in pagelba sawo
rasztas.

Turime wili, kad kiek, wienas
wiengientis, troksdamus labo del
tewi es ir lietuviest, turedamas
proga paszelp mu sawo rasztas.

Mes sawo korespondentamus
siusime „Lietuva” kaipo užmo-
kesti.

Su Gudone
Rediste.

Isz Amerikos.

Naujenos isz Homestead. Lai-
kraszezi angelski patwirtina, kad
streikas jau pasibaige, percia suba-
daug darbiniku paleido, ne-
prigulinciu in unija. Daugelis
straiker storawojasi gaut darba
tam paczem pabrikia.

Neprigulinti in unia patis
miata darba, matidami, kad an-
scezu ar welau bus paleisti.

— Liberti, M. 28 Lapkreciozo.
Rykmeti 4 razbainikai su-
musze didela kasa pirmutinio ban-
ko to miesto ir iszeme 15,000 dol.
Del sudaužymo kasos pasinaudo-
jo dinamita. Butu pawogia da
\$10,000, kurie buvo sklepia, kad
butu tureja laiko.

Pawogapinigus \$15000 pagrie-
be wežima J. S. Steele ir iszwažia-
wo; pedksi galima buvo susektie
iki tyltu gežinkelo, kur gu-
lejo pusgywis arklis, nulisits per
razbainikus. Policeja atranda
pedski newat Kansas City. —
Mažu pasiseks pagaut wagys.

Isz wisu szalu Europos.

NAUJI padotkai Maskolio.

Isz Peterburgo ateina žinios
kad nauji padotkai bus uždeti ant
kiek wieno žmogaus, sako, kad
reikes moket nog galwo ant metu
po 3 rub. tiem, kurie bus luosi
nog waisko, nežiurint kokiu budu
pasivalinuo, teipgi 5 procentus
nog kompaniju, akcianryusu, apa
rt to, misija paauksztit padot-
ka ant keresino ir spirito.

Isz Rusjos ateina žinios, kad
ukinikai daugelū wietu kenece
buada.

Golandijs szito menesio nume-
re 16 žmogiszcziu ant koleros.

Wokietijo szymet dideli szal-
czezi.

GRECJO iszpuole daug sniego.
Dideli diwai!

Isz Berlino ateina žine, kad isz
Kauzku traukia daug dragunu
ant rubežiaus Wokietijos.

PARYŽIUS. Isz porto Nowo
ateina žynia, kad karalus Bahar-
kin, kurio sostapyle Abomey, in-
rankas prancezu inpuole, su ma-
ža saujelta pabego in nežinoma
sazali. Turbut jeszkoz prieglaudos
kolonijoje Wokietijos.

PARYŽIUS. 26 Lapkr. Susumu-
sze du trukei arti Beanwiz. 30
žmogiszcziu tape sužeuſtu.

LONDINAS. 27 Lapkr. Ant
Trafalgar Skumar buvo didelis
susirinkimas socyaldemokratu.

Prancuzas Guerin laike kaiba,
kurio garsino protesta priesz
waldžia, teipgi reikala wo pawi-
nijimo dinamiterius Prancuz.

Berline—pagawo apgawika, ku-
ris nudawe pasiuntini [ambasada]
republikos Salvador ir Honduras,
Margriowa Ksawera Cataltama
Castello di Folgia. Nudawe szis,
kad priesz tai buwes pasiuntiniu
Bukareszta, ale pažino ji sekretori-
jus ministerijos užrubežiniurop-
ru, norejo perstatit ciesorui ir
iszrodit jojo apgawima. Ponas
ambasadas pajutes pabego laimin-
gai.

Datiere policija, kad Magriowas
pacina isz Sicilijos, turi neteis-
gas popieras, gerai žinantis Pari-
žeus pestunge Mazas, kur sedejo
2 metu, isz ten teipgi pabego. Da-
bar ira pasiūpes Londinia.

Dwasiszkas Krutejmas
LIETUWIU CHICAGO.

— Lietuwei Chicagoje. Lietu-
wiu Chicago pagal musu statisti-
ki randasi arti 4000 — Lietuwei
pradejo apsigwenta Chicago priesz
30 m. pradžio juju buvo labai ma-
zai, tik kveita metu atgairskaitas
juju umai užaugo.

Szendien jau skaito 7 draugystes.

1) Seneusia draugyste sw. Ka-
zinierius Karalaicchio uždeta
1885 m.

2) Kunigaikszcio Gedemino
uždeta 1891 m.

3) Apweizdos Diewo uždeta
1892 m.

4) Szvento Jurgio 1892 m.

5) Kuopa Lietuwiskos Mokslo
Draugyste 1892 m.

6) Teatraliszka Draugiste.
1892 m.

— Teipgi lietuwei szymet su-
twre politikiszka klubu, kuris
teipgi naudingus bus del lietuwiu
Matyt, kad lietuwei Chicago dir-
ba, neapsileidžia kitais miestais,
kad ir kur didesnis skaitlus
juju randas.

Chicago neužilgo bus lietuvis-
ka bažnicze, laukas čel bažniczios,
nupirkas, bažniczia teipgi nupirk-
to medinia, kuri bus perdanginta
(mufouta) ant nupirkto lauko del
bažniczios.

Bažniczia lietuwiams Chicago
atnes neispasakita nauda, netik
dwasiszka dalykia, ale newat
tautiskamie, ba newiens atwirs
ant lietuwiu, reike žinot, kad
daug lietuwiu Chicagoja nenor
wadintis lietuwiu. Bažniczia gar-
sindama žodi Diewo prigmoto kal-
bo, daug atwes ant teisingo kelo,
tai yra perdirbs ant geru lietuwiu.

Wisi pabludelei — paklydelei
atras sawo kela, idant pareit in
atras sawo kela, idant pareit in
atras sawo namus.

Ateina žinios nog saunariu
draugiszcziu, iog wisi lietuwi-
wiros draugystes nori susiwenit
idant sandara ir meile wieszpat
auto tarp wisi lietuwiu ir idealu
wisi taptu lietuwyse.

Turime wili, kad Dwasiszkas
wadowas musu parapijos neatmes-
sza užmanyma, ale ateis impa-
gelba, paragindamas ir budidams
musu brolus.

Reporterius „Lietuwo”

Pabłudelis.

Atwažewau in Chicaga jan si-
wirsz 4 menesei, apsistojau widi-
ri miesto ant Randolph ul. pas wo-
kieczius. Turedamas darba ir
wigada, kaipo lietuwiu, negaleju
užmirštie sawo wiengenciu, at-
rades proga pradejau klausinet,
kur apsigwena Lietuwei; nieks
negalejo man pasakite, ant ždžio
Lithuanian užrodiu ant Italijenu,
kada pasakau kad isz Rusjos tai
užrodiu ant židu, per 4 menesius
negalejau atrastie lietuwiu, wa-
kszeziojau skersai ir iszilgai mie-
sta, klausiau snekanczius, mislijau
tis iszgirsiau nora wienna lietuwi-
kai kalbanti, kur tau, ane duko
lietuwiu.

Ateinu in wiena Restauracija,
kur szwarcni žmones užcina, imu
laikraszti „Tribune” randu ilga
strapsni Lithuanian people, oteip
gi atradau pora kartu minawota
„Lietuwa” teip nudžiugau, kad
usimirzau apie pietus; kogrej-
cziu nusipirkas ta numeri „Tri-
bune” begau pas mano gaspodoriu,
wokieti, kuris man iszguldze
ta strapsni. Su didelu akiwumu
ant atraszo „Lietuwa” wažia-
wau; už adinos kelones atradau
„Lietuwa” Kas mano buwo per
džiaugsmas, kada asz pamaceze
lietuwiuk laikraszti spausdin-
tant. Spaustu laikraszti spausdin-
tant, kai lietuwi kiateja, jau laikrasz-
ciu iszduoda. Priesz pažinima
lietuwiu asz tarejau khaidinga su-
pratima ape lietuwiu; iszauge-
pas wokieczins, priprates prie gi-
wenimo didelu miestu, nekesda-
nas sodieciu, wisai naturejui
supratimo ape sawo wiengen-
czius: skaitceu lietuwiu už tan-
seuse tauta, liginau su „Czeinirė-
nais” nimsite, brolei, man užpikta,
asz budamas terp swetimtauciu,
prisižurejus giwenimui wišoku
giminiu; matidamas, kaip lietu-
wi wirsta in lenkus, in wokie-
cziu in rusus, ko ne patemiu ne
pas wienia tauta szio pasauke, usz-
tai iszadėjau ir asz lietuwiest;
laikau sawe už wokieti, ir buze
labai supikes jaigu kas mane bu-
tu padawines lietuwiu. Teip pat,
kaip daugelis musiszkiu, piksta kad
ne wadina lenku. Kad ir asz
galejau inwokieti pasiwerste,
kad ir nieks mane nepažino, ale
wienok dusze mano ne buwo pa-
kakita, stokawa man ko, asz pats
nežinou, ilga laika mano dwasnia
kankino sloganis, kurio nejokia
zabowa negalejo nuwaryt nog na-
menes. Wienok atejo walandia ka-
da, asz isz to paljegio isygdziu,
tai buwo susipažinimas su „Lie-
tuwa” ir jos ižduotojas, jejai nan-
inkwepe dwasia lietuwiu, jejai
mania atgaiwino, nog szio laiko,
asz esu sweikas ir pakaingas int
dwasiuos, dabar man ne reik butie
slapuku, drasei ir linksmui isz-
tarui priesz kiek wienia swetimtu-
ti; asz lietuwi.

— Teipgi lietuwei szymet su-
twre politikiszka klubu, kuris
teipgi naudingus bus del lietuwiu
Matyt, kad lietuwei Chicago dir-
ba, neapsileidžia kitais miestais,
kad ir kur didesnis skaitlus
juju randas.

Chicago neužilgo bus lietuvis-
ka bažnicze, laukas čel bažniczios,
nupirkas, bažniczia teipgi nupirk-
to medinia, kuri bus perdanginta
(mufouta) ant nupirkto lauko del
bažniczios.

Bažniczia lietuwiams Chicago
atnes neispasakita nauda, netik
dwasiszka dalykia, ale newat
tautiskamie, ba newiens atwirs
ant lietuwiu, reike žinot, kad
daug lietuwiu Chicagoja nenor
wadintis lietuwiu. Bažniczia gar-
sindama žodi Diewo prigmoto kal-
bo, daug atwes ant teisingo kelo,
tai yra perdirbs ant geru lietuwiu.

Wisi pabludelei — paklydelei
atras sawo kela, idant pareit in
atras sawo kela, idant pareit in
atras sawo namus.

Ateina žinios nog saunariu
draugiszcziu, iog wisi lietuwi-
wiros draugystes nori susiwenit
idant sandara ir meile wieszpat
auto tarp wisi lietuwiu ir idealu
wisi taptu lietuwyse.

Turime wili, kad Dwasiszkas
wadowas musu parapijos neatmes-
sza užmanyma, ale ateis impa-
gelba, paragindamas ir budidams
musu brolus.

Reporterius „Lietuwo”

95 procentai, o tutieciu 5 proc.
Tačiau kiek wienas supratie kad
5 priesz 95 negal karautie. Reike
numis tik szwiesos— mokslu ir
twirto susiwenijme, o tada mes
suprate cuom esame ir ko mums
reike be pralieimo krauso isz-
rausime geresni buvi.

Apart to, nurode kalcetojas ko
mums darbinikams szendien nepa-
siseka per balswima datirtie auk-
sezieu mineto miero. Kalbetojas
paligino pakrikusius darbinikus
in awiu pulka ir jaezciu knaimenia
(banda.)

Supraskitie ta: jajigu arklis sawo
sila jausti, tai nickam jodit nesi-
duot.

Ar nepanaszus buvis derbiniku
klausantis wieno kokio tirono, kur
ris apseina su artimu sawo nežmo-
niškai? ne teip, kaip Diewas pri-
sake, in jaezciu banda, kuria waro
in stok-jardus ant mesos, tie gi-
wulei nesuprantie ir nežino kur
juos waro ir ka su jeis dasis, ale
darbinikas, musza (waina) atkis-
tu bagrietu, terp ugnies ir kulkui
eina grieždamas dantim idant a-
timtie giwilei nesuprantie sawo artimu, kur
riu nesil nemate ir nieko blogo
jam nepadare, eina musza, kapo-
ju degina kas papula, ar tai žmo-
gus darbinikas nepasirodo pikte-
niu už žwieri ir paiksesnu už ta
kaimenia jaezciu, kuria gena ant
mesos? Dielko teip ant swieta de-
das? Už tai, kat mes darbinikai
neturime szwiesos— mokslu kiek
muma reike, už tai mums rodos,
kad teip turi butie, jau kitaip ne-
bus. Neteisibe! Diewas nesutwre
mus del kankinimo tokiu paciu,
kaip mes; Diewas dawe walna wa-
le ir proti, sako priežodis lietu-
wiskas, „kaip pasiklos tip is-
miegosi”.

Už tai Brolei, asz troksztu, kad
mano žodžie inpuiltu in szirdi kiek
wienam darbinikui, idant supra-
stume kad wisa nelaimia, kokia
ant szio pasaudo mes kenczem, kal-
te mus paciu.

Mums reike szwiesos—mokslu,
tai tra turtas neispasakitas ir
ginklas priesz kuri nieks ne in-
stangs karautie.

KAIP SZENDIEN LIETUWEI
TURI ŽIURET ANT LIENKU
IR JUJU KAŁBOS.

Ant szio klausimo asz duosiu
triumpa atsakima.

Lietuwei neturi szendien swa-
pot ape lenkiszka kalba, ba ji nie-
ko nepagelbes, ne Lietuwei, ne A-
merikia. Ameriko kiek wienas
turupi supratie, kad jam reikalin-
ga angelska kalba, be kuriros ne-
gal žmogus beweik ekzistavotie,<br

BAISIBES SIBERIOS

IR PASLEPTINE

Russjos Ciesoriaus PALOCIAUS.

Brangus skajtitojai!

Ar jau girdejote ape ta bajuks krasza, kur jaunumene, Rosijos, Lenkijos ir Lietuwas už tejsibe yr luosibe karaudama giwasti Siberijo sutramdimio.

Aprasizmas Siberijos nori parodite wises nedoribes Rosijos ciesoriaus ir jojo tarna.

I.

Petropile. 31 grudzio 1860 m. Sunkus, szwininei debesei dengė dangaus sklauta. Asztrus szaurinis wejas nog paczio ryto su neiszpasakita speka skladje tirsza sniega in wises puses. Sargaj namu be pasisekimo su didele storne dirba idant ulices apvalit nog sniego. Kas kart, naujas sniegas, kajp su balta skoterte apdengė takus pujkaus miesto Petropiles. Naktis pamaži ar-

tinasi, wisam mieste pasirode žiburei gazonu liktarnu. Wejas kasik didinas, o sniegas rodos kad auga. Pakilus wiesla tejp wiesis giwentojus inbaugino, kad newat szunes bijojojosi pasiroditie ant uliciu. Delto kiek wienas welijo pasiliktie ta wakara prie szilto kakalo, prie tam szi naktis buna apwajkszczojoma su iszkilme, ba naktis buvo S. Selwestro.

Wisas redas palociu ant kranto upes Newos, kuriuose giwena ciesorius, dideli kunigaiksczei, pasiustinei wisokui poniszei, turieczei sostapiles, buwo stebuklin-gai apszwiesi.

Ta pati wakara dwaras ciesoriaus iszskale dideli balu (pasilink-sminima) del sawo jenarolu ir ministrui.

Isz wisu pusiu wažiawo dangi-be oni u ganczu nog aksko karietu su pazalatitais ratais, ant auksztu sostu, sedejo tarnaj ir waznecios apreki in tam tikrus rubus su auksztas kaklineis ir žibancezeis traasais.

Prisiurejus isz arti, lengwai galima buvo patemyt, kad kiek-wienas pribuntantis turejo apdailita krutinia ženklaus garbes, o moterys apkaiszitos brangejus akmenais. Tik tokius swiecius ciesorius pryma.

Szaline priemenio, wieno isz tu palociu iszspudo auksza žmogista ir rodesi kad jeszko ko, ar temija ant wienos isz karietu, ale greitai galima buvo patemitek, kad nepažistamas žmogus dairosi su baime, idant nebuto matomas, o paskui už walandeles pakreipe in ulicia, wedancze ant Newos-prospektu — tai ira ant dailaustos ulicjos Petropiles. Cze insides in rogutes, liep wažiawo kajp tik arkie inkabina in pietinia pusia mesto.

Waznecze, nieklausent užmoke-szco, wijo arklus zowada po lygu bruka in rankas waznicios 3 rub, ir liepe jam atsitolit. Apsidaires aplink, iszeme rakta nog duru namu ir norejo atidarit, tuom tarpu, kajp isz žemes iždigo žmogista auksza, apsuipus szalku ir uszkimusiu balsu prakalbejo: „Pangelbek wargina moteri, padowanol kelata kapejku, o asz nelsiu Diewa, kad tau szis metas buvo lajmingas.

Ant tu žodžiu musu nepažistamas sudrebejo, sziurpulej jojo kuna pereme, akys aptiame, teip kad negalejo temyt kad pries jij stowi apiliszusi moteris. Už walandeles wienok atsipejkejo, iszeme isz delmono sidabrinu rupbi ir inbruko in ranka wargszei.

„Kas tas sidabras! Rusijos diez kunigaiksczej pripate moketi auksu ale ne sidabru, ale Tamista esi sziksztus — Kunigaiksczi Kantantine!

Szis atsikimas deł manes pa-woingas — pamislijo saw kuni-gaksczi.

Pakol spejo da karta atsigris-tie, warksze propoule, teip kad butu ja ja žeme prarirus. Dreban-eze ranka atidare duris ir ineo in tamsu kambari, miate ploszczu ir žiurejo in weidrodi.

Gana buvo tik dirstelt ant drapanu to žmogaus, idant persiludit, jog tas žmogus neprigule prie žemos lounoms.

Ant gražios milswosojo man-djerős no aukso ir brangiuk akme-nu, kryžiu, žwagždžiu ir arelu kru-tine žibejo. Ant milswos stuezkos, kuria nesizioja tik kariski wadowai, priseka buvo maža kalawiniu suauksinia rankena. Reika žinot, apart tu dadeczku, kunigaiksczi buvo aukszto ir gražaus gimo: Dideles melinos akis, tankus garbi-niuti plaukai dalinojo galwa.

Ta paczio walandu, kada kuni-gaksczi miate ploszczu, pasirode mažiukese durise neiszpasakitos grožibes moteris.

— Elžbieti mana brangiausia! argirdejai kajp asz czein atejau? Moteris su džiaugsmu miatesti ant kaklo sawo milimiausio. — Žinojau, kad ateisi brangus Kanstantine, — prasznabždejo dreban-eze balsu, — kokia taj pradžiu butu Nauju Metu del manes, del tawo Elžbietos, juigu szendien ne pubuciuotu manes. Ir del manias butu ludnas metas, atsake Kanstantinas, wedsamas sawo mielaus in rumu gražej aptajsta, už taj paslapta iszspudrau isz žiemino palociaus, kur ciesoriaus ir wisi jojo giminės linksminosi.

Tikek man, mano brangiausia, kad tas man nelengwai nusiseke, žinomu tau, kad nog senej jau mania asztrej wartawoj. Prisipažiustu tau, mano brangiause, kad ir galwa rejkej butu padetie, nes manes neisžesnes užlajkite nog atlankimo Tawes, kad ir ant triumpos walandeles. Su didelu jausmu szirdies prisispade ijs sa-wo mielaus prie kritis ir tuk-stanti kartu buczewo.

Buwo taj retos grožibes moteris, kuria glamonejo apicieras, widutinio ugio, gražaus, skajtau wejdo, juodi, tankus plaukaj nusidriekia ant balto kaklo, su judoms akimis pridawe daug gražumo.

„Kajp lajminga esu, kad tu mani mielauses, prakalbejo moteris, — negali sau perstatitie, kokia ižgastis mania apima, kada tawes ne matau! Koks nerimatis apima wisatos man rodos, kad ciesoriaus tarnaj nor mano kudiki iszslupt isz manias ir isz-weszt labaj toli, kad jau daugeus amžinai iki smerties!

— Prisiukiu tau ant musu kudiki, prakalbejo didis knnigaiksczis, teisingu tau pasiliuki iki smerties. Tuom kartu kudikis padubo, isztieses rankuteš szauke: mama, mama! Diewe sergek nog nelaimes!

Istartous tuos žodžius Elžbietai, wiesula szwiłpdama susimaisius subalsuis warpu sweikino giwentojus palociaus ir stubu su pradže Nauju Metu. Ta walau-diljonai atsiduseim ir maldu pakilo prię Sutwertojaus su prasizmu geresnes laimes, ne wie-no nelaimingo wargszo szirdis pripildita wilce ape geresnū atete. Didis kunigaiksczi turejo atsiskirt, ba prasdzialinimas jojo nog sweicu galetu but patemitas. Prispaudes Elžbieti prie kritis, su karszta meile pabuciuo kelolika siku ir zwilktelejas da karta ant kudikio iszjeo isz namu.

Kahntinas apsisupes brangi-geis kalineis ej greitai usimislijas, neatsižiurint in užpakali, kajp pajuto szuksma, kuris iszspudo itekme ant iglo laiko. Mat, bro-lei, kajp eina ter žmoniu, kurie neuzyma dwisiskais darbois — tai ir igu ir laikraszciu.

Takumas žmogu in- wia apulta.

sau, paeina isz gimimo ciesoriszko“ Romanowu, o ant galwos jo joodas debesys szwaisto. Pa-kol asz gywas, ane tau ane kudi-kiu plaukas nog galwos nenukris, ale jaigu ant mariu prapulsiu, arba užtevine giwasti paukuosiu kare kas tada su jumis atsikis, kas tada jum paduos prieteliszka ranka.

— Diewas dangui, — atsake graži moteris, — mus neapleis, prie jojo szaukšmes.

— Esi tikru aniolu, mano sal-džiaus Elžbieti.

— Kada tawia pažinau buwai jauna, wienintele dukte barono von Pahlen, bagocziensio walditionaus žemes Kurlandijo (Kurszuo-se). Deł manes apleidai namus sawo gimditoju, del manias wiska ir wisan patemite, wiska paukawai, newat sawo wainika nekaltibes ir pasilikai mano metresa. Ne, mano brangiause, raudonuot už tai nereikalaui, pries Diewa esi manu priesiega, kad ir pries žmones tuo newalnu kalbet.

Isz akiu Flžbietos iszsirito dwi dideles aszoras.

— Ale wienok, — Kanstantine, — prakalbejo jije — iszstis 5 metus musu giwenimu, ne wieni kar-

ta meidžiau Diewa, idant szis daliukas kitaip pasibaiktu. Kuo asz szefidien esu, neatsiwožių newat drasei dirstelt in akis newat warginiausei mieszczauskai. Laiminga buuze, juigu galecze wadintis tawo prisiega, o sunus Waldimie-rius galetu nesiot warda tewo.

Aszoras sprangino žodžius Elžbietos, didis kunigaiksczi nuludes žurejo ant lowutes, kur gulejo waikiukas, matoma buvo ant weido jojo, kad jausmai drasko jojo szirdi. — To negalima bus datirtie, ner ka mislit, prasznabždejo puseu balsu.

— Tai tawo broli cesoriu . . negalima sugraudintie? iszstene-jo jauna moteris. Wisi kalba, kad miłaszrdingas, o juigu asz pulce in kojas, melszeze už mus ir musi kudiki, tai ijs neat-

stumtu manes!

— Tegul Diewas tawo apsaugaja, kai tu mislij padary? surko didis kunigaiksczi. Ciesorius ir a-geras, milaszrdingas, ale szitame daliuke asz pats jauciu, kad jis negal padaryt, kaip jojo szir-dis jaucze — instatnamu Roma-nou labai aszaris ir ne permia-nomi — ar nepakalna tawo ma-ne meile, priaukau sawe wisa deł tawes, o tas tur iszligitie wi-szaudykly ir szowe meszka teip, kad tropijo in smegenis ir ant wietos padejo meszka.

— Ligonei Washingtono, Dr. Scott, wuoszvis prezidento Harrisono sunkei serga, gyditojei ne-tur wiliets del jojo.

Blaine taisiosi isz sunkios ligos,

turbut in trumpa laika pasweiks.

Senatorius suwienimo, Kenne,

kuris sirgo baisei, ateina pamaži

in sveikata.

— Szaltinis kerosinos [warwel-] St. Marrys, Ohio, pas farmeri Holstera, Petrage Tonship atrado

szaltini kerosinos, kuris in wieni-

a-dina iszlieja 2000 baczku, wisa

apgarde aplieta kerosina, žmones

netur tiek stotku, idant patalyptie

tekance kerosina. Szi szaltini

pripažista už waisingeusi isz wisi

kurie žinomu ant swieto.

— Ant geležinkelo Illinois

Cent. 12 wagonu no relu nupuole

ir juose pakilo ugnis; wisi sude-

ge, ant laimes ne wienas giw-

sties ne patrotijo, ane pažiūstu ne

buwo.

— Baisus atsikimas Bostone.

Buwo tai 17 Lapkriezio 9 ad, wa-

karo, Jonas Kaspara, lietuvis

ir teofilus Szymanskis, lenkas, bu-

dami girti, uszpuole ant uliczios

Ignacijusza Welaszus ir akmenas

užmusze. Priežastis užmuszimo

buwo, koks asabszka

piktumas. Užnuszejau abudu

Miller, patnecio tapeta wago-

jo rumsu koks nepažiamumas

darbinikas wardu Geoges, tas po

uždarimui sztoro užpuole ant bie-

dnos moteris, sužeide baisei, ap-

woge jos pinigus ir pabego. P.M.

kažin ar užsilaikus prie giwasties,

policej jezko to latro.

— Paliemonas Valentine, ku-

ris uszove czeka be jokios, prie-

žastjes, tape aresztawotis ir ati-

duotis po sudu, paleistas ant wal-

nistos po kaučia \$5000. Tuom

karto atstatitas nog službos.

Razbainikai, wagiis ir pleszikai

teip inbaugino giwentojus Chicag-

os, kad be ginklo newienas nesi-

keso wakaraus waikscezjotie. Pe-

reita nedela, widuri dienos trys

pleszikai uszpuole ant policomono:

wienas pristates rewolweri pre-

krutines, liepdamas pakelt ran-

kas augszty, untras waktawo, o

treces apkrauste kiszenius; rado

ti 15 cent., kurius iszme inue-

jo. Kas bus, jaigu paliemonus

widury dienos awagia, tai gywen-

jus be ginklo gali apwogt wagys

kada tik jems pasidabos.

SPausdina konstitucijas (instatus)

apgarsimimus, tikietus,

gromatas kwiecenzces ant wese-

liju ir t. t.

567 W. 18 ST. CHICAGO, ILL.

ISZ SUWIENITU WALSTIJU.

Isz New York ateina žinia, kad anglys iki Nauju Metu ne pa-brangs.

